

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/333/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3814210251
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Záhumenská
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3814210251.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Záhumenskej a sudkýň JUDr. Beáty Čupkovej a JUDr. Viery Škultétyovej v právnej veci navrhovateľa M. A. Q., s.r.o. so sídlom B., X. č. 5, IČO: XXXXXXXX, zast. K. A., s.r.o. so sídlom B., X. č. X proti odporkyni M. J., bytom Z. X., F. č. XXX/XX, za účasti vedľajšieho účastníka V. H., V. Z., IČO: XXXXXXXX, zast. P. B. P. so sídlom B., L. č. XX, o zaplatenie 373,68 eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 03. decembra 2014, č. k. 6C/111/2014-62, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol návrh, ktorým sa navrhovateľ domáhal od odporkyne zaplatenia 373,68 eur s úrokom z omeškania 15,25 eur a úrokov z omeškania 9 % ročne od 21.05.2011 do zaplatenia. Rozhodol na základe výsledkov vykonaného dokazovania, z ktorého mal za preukázané, že zmluvou z 26.05.2006 poskytla Q. Q. odporkyni splátkový úver vo výške 35.000 eur s pevnou úrokovou sadzbou 17,70 %, s poplatkom za správu úveru 50,- Sk, výškou splátky 938,- Sk, splatnosťou prvej splátky 20.06.2006, počtom splátok 60, splátky splatné vždy k 20.dňu v mesiaci a pri RPMN 9,7 %. Zmluva a Všeobecné obchodné podmienky ďalej obsahujú ďalšie práva a povinnosti oboch zmluvných strán. Zmluvou o postúpení pohľadávok č. XXXX/XXXX/CEO z 27.09.2012 postúpila Q. Q. ako postupca navrhovateľovi ako postupníkovi okrem iného i pohľadávku voči odporkyni z titulu predmetnej zmluvy o splátkovom úvere z 26.05.2006. V prílohe k zmluve o postúpení pohľadávok sa konštatuje výška omeškaných splátok 2081,57 eur, dátum poslednej úhrady 20.02.2009, počet dní omeškania 1313 dní. Oznámením zo dňa 16.10.2012 oznamovala Q.. odporkyni postúpenie pohľadávky na spoločnosť M. A. Q. s.r.o. B.. Pokusom o zmier z 09.05.2014 vyzýval navrhovateľ odporkyňu k zaplateniu zostatku úveru s príslušenstvom a nákladmi inkasného konania 3.137,45 eur, a to do 12.05.2014. Konštatoval, že svojou povahou išlo o zmluvu o úvere podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka a zároveň aj o zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 2 písm. a), b) zákona č. 258/2001 Z. z. v znení platnom v čase uzavretia zmluvy a podporne i o spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Uviedol, že odporkyňa pri uzatváraní zmluvy mala postavenie spotrebiteľa, pretože úver jej nebol poskytnutý na výkon povolania, zamestnania alebo podnikania /§ 3 ods. 2 citovaného zákona/ a veriteľ ako banka poskytoval úver v rámci výkonu svojej podnikateľskej činnosti /§ 3 ods. 1 citovaného zákona/. Aktívna legitímácia navrhovateľa bola preukázaná zmluvou o postúpení pohľadávok, pretože navrhovateľ nadobudol pohľadávku od pôvodného veriteľa. Zo zmluvy, ako i z prílohy k zmluve o postúpení pohľadávok vyplýva, že dátum konečnej splatnosti úveru bol ku dňu 20.05.2011 a počet dní omeškania bol 1313. Navrhovateľ uplatnil návrhom na začatie konania len 12 splátok splatných od 20.06.2010 do 20.05.2011 v celkovej sume 373,66 eur. Odporkyňa a aj vedľajší účastník vzniesli námietku premlčania nároku navrhovateľa s odkazom na dátum splatnosti úveru a dátum začatia konania. V celom rozsahu sa stotožnil so vznesenou námietkou premlčania práva navrhovateľa s odôvodnením, že splatnosť mesačných splátok, ktoré boli predmetom konania nastala v období od 20.06.2010 do 20.05.2011, a keďže navrhovateľ podal návrh na súd dňa 09.06.2014 bol

návrh podaný po uplynutí trojročnej premlčacej doby podľa § 101 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na uvedené návrh navrhovateľa z dôvodu premlčania jeho práva zamietol. Vyslovil, že o náhrade trov konania rozhodne v súlade s § 151 ods. 3 O.s.p.

Proti rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ, ktorý sa domáhal zmeny napadnutého rozsudku a vyhovenia návrhu, ako aj priznania náhrady trov odvolacieho konania. Súdu prvého stupňa vytykal nesprávne právne posúdenie veci a nedostatočné zistenie skutkového stavu. Dôvodil, že súd na danú vec nesprávne aplikoval ustanovenie Občianskeho zákonníka týkajúce sa premlčacej doby, nakoľko bolo potrebné aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka, keďže ide o zmluvu o úvere, a teda absolútny obchodnozáväzkový vzťah aj napriek tomu, že jednou zo zmluvných strán je spotrebiteľ. Poukazoval na to, že úverová zmluva bola uzavretá dňa 26.05.2006, spravuje sa výlučne Obchodným zákonníkom a použité Občianskeho zákonníka je vylúčené aj vzhľadom na prechodné ust. § 879f ods. 3 Občianskeho zákonníka. Na podporu svojej argumentácie poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2M Cdo 3/2011, 6M Cdo 4/2012 ako aj na viaceré rozhodnutia iných krajských súdov.

Odporkyňa sa k odvolaniu navrhovateľa písomne nevyjadрила.

Vedľajší účastník v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil a priznal mu náhradu trov odvolacieho konania. Trval na tom, že predmetná zmluva je svojou povahou spotrebiteľskou zmluvou, a preto sa riadi režimom Občianskeho zákonníka. Uviedol, že tento výklad je v súlade so smernicou Rady 93/13/EHS zo dňa 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Neplatné je podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka preto aj prípadne dojednanie o režime Obchodného zákonníka. Zastával názor, že v danej veci je irelevantné, či navrhovateľ úver zosplatnil, nakoľko plynutie premlčacej doby začína už od okamihu možnosti uplatnenia veriteľovho práva, t. j. bez ohľadu na jeho vôľu. Inak by došlo k umelému predlžovaniu začiatku plynutia premlčacej doby zo strany veriteľa, ktoré konanie by s poukazom na § 54 Občianskeho zákonníka zhoršovalo postavenie spotrebiteľa. Zastával názor, že navrhovateľ nedokázal, že pohľadávka voči odporcovi v čase jej postúpenia na navrhovateľa existovala, teda, že finančné prostriedky boli skutočne odporcovi poskytnuté, a že bola spôsobilá na postúpenie v zmysle § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. Mal za to, že v dôsledku toho nemožno považovať za dokázané, že postúpenie je platné a že navrhovateľ je oprávnený pohľadávku voči odporcovi uplatňovať pred súdom. Zastával názor, že navrhovateľ (resp. právny predchodca) úver zosplatnil v rozpore s ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Takýto postup odporuje zákonu (§ 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka), a preto je podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný.

Krajský súd preskúmal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že rozsudok okresného súdu je potrebné ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdiť.

Odvolací súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce námietky, ktoré boli v odvolaní navrhovateľom vznesené a v plnom rozsahu sa stotožňuje so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa. Odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, vyhodnotil dôkazy v konaní vykonané, každý jednotlivito a všetky vo vzájomnej súvislosti, odôvodnil, z akých dôvodov, a ktoré tvrdenia účastníkov mal za preukázané, a ktoré nie, uviedol svoje skutkové zistenia, ktoré z dokazovania vyplynuli a na vec aplikoval správne právne predpisy, ktoré i správne vyložil. Námietky navrhovateľa, uvedené v podanom odvolaní, preto nemohli v danej veci privodiť zmenu napadnutého rozsudku. Ani v odvolacom konaní totiž neboli preukázané také skutočnosti, ktoré by mohli mať za následok odlišné rozhodnutie vo veci. Z tohto dôvodu si odvolací súd osvojil dôvody napadnutého rozsudku a v podrobnostiach na ne v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. odkazuje. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa dodáva nasledovné:

V preskúmvanej veci je nesporné, že predmetom žalobného návrhu je návrh navrhovateľa na zaplatenie dlžnej sumy z nesplateného úveru zo zmluvy, ktorá bola uzavretá medzi právnym predchodcom navrhovateľa Q. a odporkyňou dňa 26.05.2006. Hlavným záväzkovým vzťahom, z ktorého navrhovateľ vyvodzuje svoj nárok je zmluva o splátkovom úvere, ktorá sa spravuje ustanoveniami Obchodného zákonníka.

Odvolačný súd rovnako ako súd prvého stupňa nijako nepopiera že, by zmluva o úvere nebola absolútnym obchodom a ani dôvodnosť aplikácie ustanovení Obchodného zákonníka. Odvolačný súd však zdôrazňuje, že prednosť majú osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva vrátane ustanovení § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka. O tom, že v danej veci ide o spotrebiteľskú zmluvu nie sú žiadne pochybnosti. Navrhovateľ pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Naopak odporca nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Navrhovateľovi je preto dôvodné priznať postavenie dodávateľa a odporcovi postavenie spotrebiteľa. Odvolačný súd nevidí dôvod na vylúčenie aplikácie priaznivejšieho ustanovenia o premlčacej trojročnej dobe podľa Občianskeho zákonníka oproti premlčacej dobe štvorročnej podľa Obchodného zákonníka a to s poukazom na ustanovenie § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva obsahuje úpravu premlčania a je pre nepodnikateľov výhodnejšia. V danej veci vedľajší účastník na strane odporcu vzniesol námietku premlčania.

Odvolačný súd poukazuje na aktuálnu rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v súvislosti s novelou zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa vykonanú zákonom č. 102/2014 Z. z. s účinnosťou od 01.05.2014 v čl. VIII., podľa ktorej v zmysle § 5b orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť, alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával. Ide o ustanovenie, ktoré ukladá povinnosť najmä súdom (ex offo) skúmať, či v súvislosti so spotrebiteľskými zmluvami nedošlo k premlčaniu. Vzhľadom k tomu, že táto novela zákona o ochrane spotrebiteľa nemá prechodné ustanovenia, má súd povinnosť prihliadnuť k premlčaniu ex offo pri všetkých sporoch vyplývajúcich zo spotrebiteľských zmlúv v čase svojho rozhodovania (napr. 3 MCdo 14/2014)

Je nesporné, že dlhšiu dobu bola súdna prax pri posudzovaní právnych vzťahov, vyplývajúcich z úverových a podobných zmlúv, vrátane zmlúv o osobnom účte uzavretých medzi bankou a spotrebiteľom podľa Obchodného zákonníka, nejednotná pri posudzovaní týchto právnych vzťahov v otázke premlčania. Novela Občianskeho zákonníka vykonaná zákonom č. 102/2014 Z. z. v znení zákona č. 151/2014 Z. z. v bode 1. v § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pripojila vetu: „Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva“. Uvedené ustanovenie nadobudlo účinnosť 01.05.2014 a právny predpis, ktorého je súčasťou, nemá prechodné ustanovenia. To znamená, že od jeho účinnosti sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom.

Citovaná právna úprava dáva odpoveď na zjednotenie súdnej praxe v otázke premlčania pri spotrebiteľských zmluvách, ktoré boli uzavreté podľa Obchodného zákonníka aj pred účinnosťou tejto novely. Z dôvodovej správy k zákonu č. 102/2014 Z. z. vyplýva, „že na zmluvy uzatvárané spotrebiteľmi, t. j. spotrebiteľské aj obchodné zmluvy, sa použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka a nie Obchodného zákonníka. Znamená to, že ak si zmluvné strany písomne dohodli v zmysle § 262 Obchodného zákonníka, že sa ich vzťah bude riadiť Obchodným zákonníkom, pre spotrebiteľské zmluvy to bude inak. Rovnako to bude platiť aj pre tzv. absolútne obchody, upravené v § 261 ods. 6 Obchodného zákonníka. Ak sa uzavrie spotrebiteľská zmluva podľa Obchodného zákonníka, keďže v Občianskom zákonníku nie je upravená, tak okrem vymedzenia zmluvného typu a jeho podstatných náležitostí sa na všetko ostatné bude vzťahovať Občiansky zákonník“. Uvedené znamená, že na premlčaciu dobu v spotrebiteľských zmluvách treba aplikovať úpravu v Občianskom zákonníku (§ 101), teda trojročnú premlčaciu dobu.

Odvolačný súd konštatuje, že zmluvný vzťah medzi navrhovateľom a odporkyňou na základe predmetnej zmluvy je spotrebiteľským vzťahom, ktorá skutočnosť nie je sporná a bolo, preto potrebné v danej veci otázku premlčania posúdiť podľa § 101 Občianskeho zákonníka tak, ako to správne konštatoval súd prvého stupňa. Použitie Občianskeho zákonníka aj na posúdenie otázky premlčania práv spotrebiteľskej zmluvy uzavretej pred 01.01.2008, tak bolo správne.

Aj keď právna úprava od 14.04.2004 taxatívne určovala, ktoré zmluvy sú spotrebiteľskými zmluvami a medzi ne Občiansky zákonník zmluvu o úvere nezaraďoval, s účinnosťou od 01.01.2008 došlo k

zmene právnej úpravy (zák. č. 568/2007 Z. z.) tak, že podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom s tým, že podľa § 879j Občianskeho zákonníka sa ustanovenia tohto zákona spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred 01.01.2008; vznik týchto právnych vzťahov, ako aj nároky z nich vzniknuté pred 01.01.2008 sa však posudzujú podľa doterajších predpisov.

Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil.

Nakoľko odvolací súd rozhodoval o odvolaní proti rozhodnutiu vo veci samej, ktorým nebolo rozhodnuté o trovách konania z dôvodu postupu podľa § 151 ods. 3 O.s.p., o trovách odvolacieho konania rozhodne podľa § 224 ods. 4 O.s.p. súd prvého stupňa.

Rozhodnutie bolo senátom Krajského súdu v Trenčíne prijaté jednohlasne.

Poučenie:

P o u č e n i e : P r o t i t o m u t o r o z s u d k u o d v o l a n i e n i e j e p r í p u s t n é .